

Sygn. akt V ACa 777/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Barbara Kurzeja (spr.)
Sędziowie :	SA Janusz Kiercz SA Aleksandra Janas
Protokolant :	Barbara Franielczyk

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2016 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)SA w M. działająca przez Oddział w Polsce z siedzibą w W.

przeciwko B. J.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 3 lipca 2015 r., sygn. akt I C 279/14

1. oddala apelację;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Aleksandra Janas	SSA Barbara Kurzeja	SSA Janusz Kiercz
----------------------	---------------------	-------------------

Sygn. akt: **V ACa 777/15**

UZASADNIENIE

Powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kwoty 89.669,28 zł wraz z odsetkami ustawowymi. Od wydanego w postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty pozwany wniósł sprzeciw wnosząc o rozłożenie zaległości na raty.

Pismem z dnia 5.05.2015 r., za zgodą pozwanego, powód ograniczył powództwo o kwotę 29.920 zł, podtrzymując powództwo w pozostałym zakresie.

Wyrokiem z dnia 3 lipca 2015 roku Sąd Okręgowy zasądził o d pozwanego na rzecz powoda kwotę 59.749,28 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 8 sierpnia 2014 roku, umarzył postępowanie w pozostałej części, oddalił wniosek pozwanego o rozłożenie zasądzonej należności na raty oraz orzekł o kosztach procesu ustalając, co następuje.

Strony łączyła umowa ubezpieczenia i w związku z wypadkiem komunikacyjnym, którego sprawcą był pozwany i zbiegł z miejsca zdarzenia, powód wypłacił odszkodowanie poszkodowanym w wypadku kierowcom, którzy doznali ciężkich obrażeń ciała i dochodzi tej kwoty od pozwanego na podstawie art. 43 pkt 4 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Wina pozwanego została stwierdzona prawomocnym wyrokiem karnym wydanym w dniu 29 kwietnia 2013 r. (sygn. akt VI K407/12). W toku procesu pozwany spłacił część zaległości. Pozwany spłaca kredyt hipoteczny, posiada wraz z żoną dom jednorodzinny w miejscowości P., mieszka w R.; zawarł z córką ugodę alimentacyjną na kwotę 1000 zł, a w zaocznym wyroku orzekającym separację małżeństwa pozwanego zasądzono od niego na rzecz żony alimenty w kwocie po 2500 zł .

W ocenie Sądu Okręgowego, nie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, o którym mowa w art.320 k.p.c. Pozwany jest wypłacalny, skoro posiada wraz z żoną dom jednorodzinny w miejscowości P., ponadto zgodził się na relatywnie wysokie obciążenia alimentacyjne. Sytuacja dłużnika, który umyślnie naruszył zasady ruchu drogowego, nie może być usprawiedliwieniem i przyczyną zastosowania wyjątkowego przepisu. Wymieniony przepis, choć ulokowany w ustawie procesowej, ma charakter materialnoprawny, gdyż wydany na jego podstawie wyrok rozkładający na raty świadczenie należne wierzycielowi modyfikuje treść łączącego strony stosunku cywilnoprawnego. W wyniku tego wyroku, obowiązek jednorazowego uiszczenia całego świadczenia zostaje bowiem zastąpiony obowiązkiem zapłaty poszczególnych rat w kolejno przypadających terminach (zmienia się sposób i termin spełnienia świadczenia). Ma więc charakter konstytutywny, gdyż odroczenie wykonania zobowiązania przez sąd jest jednoznaczne ze zmianą terminu spełnienia świadczenia uchylając stan opóźnienia dłużnika, będącego wynikiem niespełnienia świadczenia w pierwotnym terminie. Ochrona jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 k.p.c., nie może być nadto stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces. W tej zatem sytuacji, to do decyzji powoda jako wierzyciela należeć będzie decyzja w przedmiocie umożliwienia pozwanemu ratałnego spłacania należnego mu świadczenia i ewentualnego zawarcia porozumienia dotyczącego spłaty długu po uprawomocnieniu się wyroku.

W apelacji od powyższego wyroku pozwany zaskarżył rozstrzygnięcie oddalające jego wniosek o rozłożenie zasądzonej należności na raty i podnosząc zarzut popełnienia błędu w ustaleniach faktycznych poprzez uznanie, że nie zachodzą podstawy do zastosowania art. 320 k.p.c. oraz naruszenia art. 320 k.p.c. rzecz przez jego niezastosowanie wniósł o zmianę wyroku poprzez uwzględnienie jego wniosku i rozłożenie zasądzonej należności na raty.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Zawarty w apelacji zarzut naruszenia prawa procesowego jest w istocie zarzutem przeciwko niepoprawnemu wnioskowaniu i dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny jurystycznej dokonanych ustaleń, zaś za chybiony należy uznać zarzut naruszenia art. 320 k.p.c.

Sąd Apelacyjny podziela wyrażone w doktrynie i powołanej przez Sąd Okręgowy judykaturze stanowisko, że ustanowiona w art. 320 k.p.c. norma ma charakter wyjątkowy, gdyż może być zastosowana jedynie w szczególnie

uzasadnionych wypadkach. Trafnie też podkreślono w orzecznictwie, że ochrona, jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 k.p.c. nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 października 2015 r., V ACa 899/14, nie publ.).

W ustalonych okolicznościach sprawy nie sposób przyjąć, że wyrok zasądający całe świadczenie nie miałby szans na realizację w postępowaniu egzekucyjnym, skoro pozwany spłacił część wierzytelności w toku postępowania apelacyjnego i nie tylko dysponuje emeryturą i wynagrodzeniem za pracę (w kwocie ok.6800 zł), ale też i innym majątkiem. Egzekucja nie naraziłaby więc wierzyciela na nieefektywne wydatki egzekucyjne, a pozwanego na utratę podstaw egzystencji. Pozwany o roszczeniu regresowym wiedział od dawna i winien był przygotować się do zapłaty. Tymczasem zobowiązał się do zapłaty wysokich alimentów na rzecz żony i córki nie podejmując obrony w toczących się w związku z tymi żądaniami procesach (pomimo obciążenia kredytowego spoczywającego solidarnie na małżonkach). Nadto, jak wynika z jego oświadczenia złożonego na rozprawie w dniu 3 lipca 2015 r., w kwietniu 2015 r., w wyniku podziału majątku dorobkowego, większość składników majątkowych otrzymała żona pozwanego (k. 253), w związku z czym można domniemywać, że te działania miały na celu utrudnienie egzekucji bezspornej wierzytelności powoda. Wszystko to prowadzi do wniosku, że pozwana nie wykazała podstaw do zastosowania art. 320 k.p.c.

Z tych przyczyn i na podstaw art. 385 k.p.c. apelacja podlegała oddaleniu z braku uzasadnionych podstaw.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego uzasadnia art. 98 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., a także § 6 pkt 6 w związku z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu - tekst jedn.: w Dz. U. z 2013 r. poz. 490 z późn. zm.).

SSA Aleksandra Janas SSA Barbara Kurzeja SSA Janusz Kiercz